
Hållbar värdekedja från SÖDRA

Södra i siffror 2024

2,8 Medlemsareal **miljoner hektar**

52 000 **medlemmar**

29 Nettoomsättning **miljarder kronor**

3 400 **anställda**

03 **massabruk**

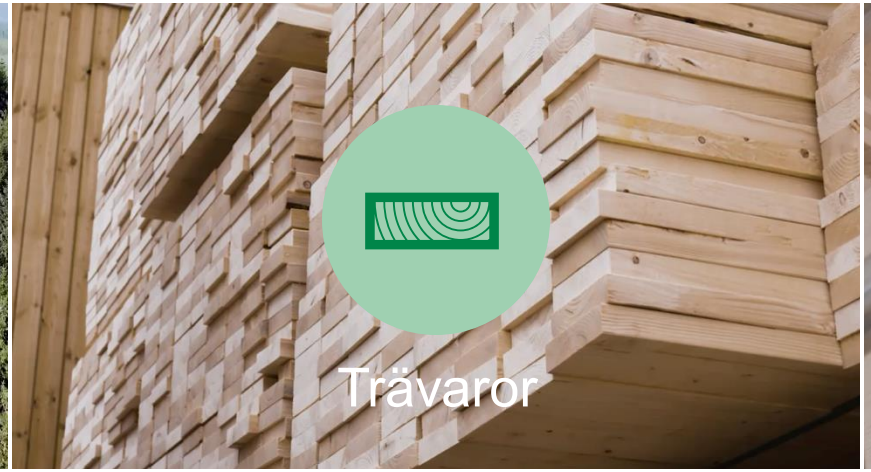
17 Virkesvolym **miljoner m^3 fub**

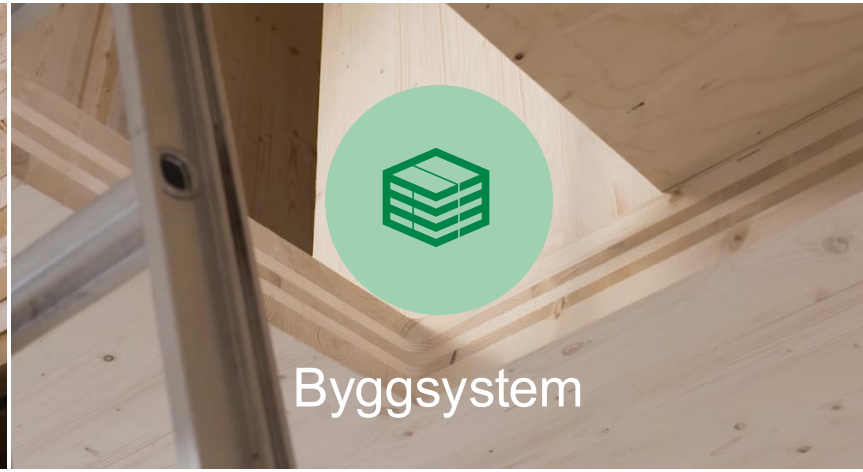
19 **skogliga verksamhetsområden**

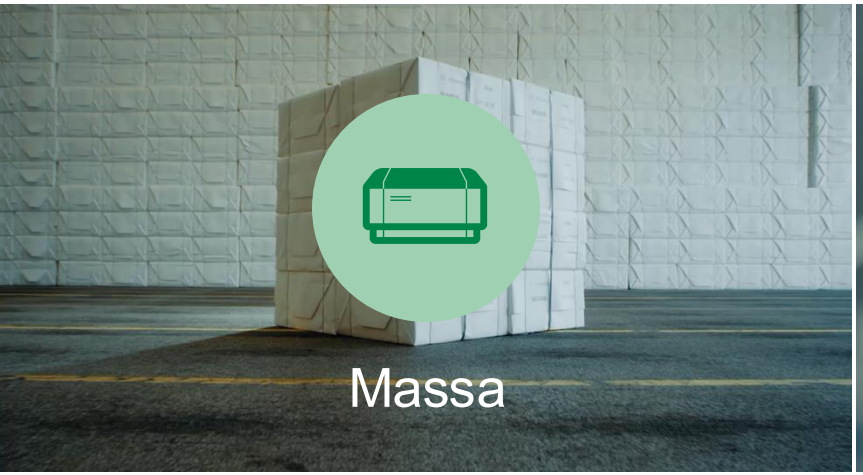
08 **sågverk**

Förnybar råvara från medlemmarnas skogar

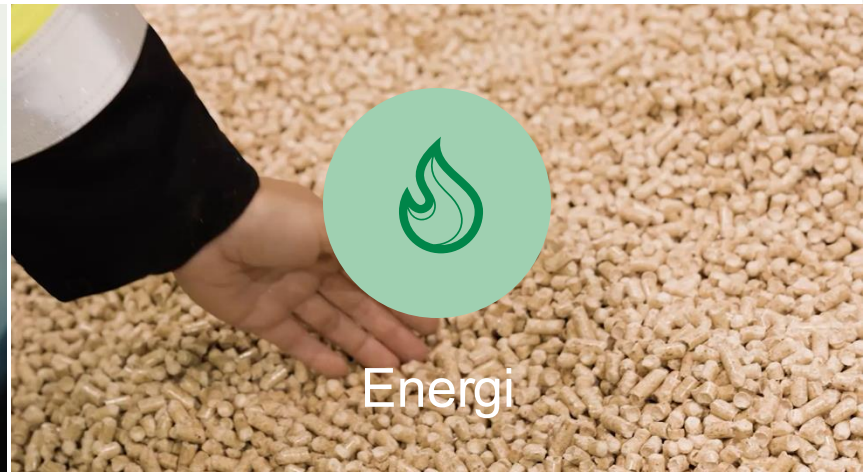




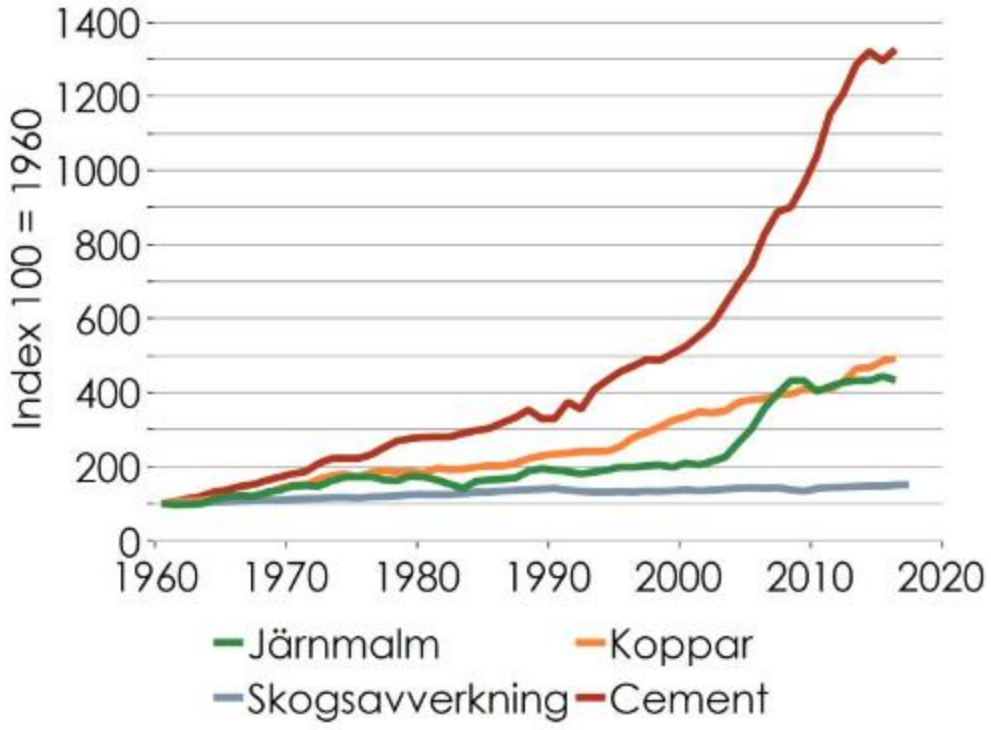








Utvinningen av global skogsavverkning jämfört med hur global utvinning och produktion av några naturresurser och material ökat



- Skogsavverkningen ökar men i jämförelse väldigt lite. Vi måste ju vänta på att skogen ska växa, kan inte bara gräva där vi står tills det tar slut
- Skogen kan inte ensam lösa klimatutmaningen. Men med verklig hållbar utveckling, långsiktigt tänk och rätt drivkrafter kan skogen bidra med så mycket i framtiden
- Eftersom vi väntat på skogstillväxten har vi också, trots ökad avverkning , allt mer skog - mycket större virkesförråd i Sverige och Europa- men sedan 2000 ökande även globalt (och här finns förstås en stor potential)
- Det går att plantera mycket mer skog i Världen än vad vi hittills gjort

SÖDRA

Perspektiv

- Sveriges sågverk producerar någonstans runt 18 milj m3 sågad vara
  - 5 milj behåller vi inom Sverige
  - Resterande 13 milj m3 exporteras globalt
  - Om vi behöll 2 milj m3 och vidareförädlar dessa i KL och Limträ, så kan vi bygga årligen ca 60 000 bostäder

- Vi kommer inte att avverka så mycket mer än vad vi gör nu, men vi kommer göra mer av det vi avverkar






Södra och framtiden ?
SÖDRA

Södra en av initiativtagarna till global standard för biokrediter



Den globala förlusten av biologisk mångfald är en av vår tids största utmaningar. För att vända de negativa trenderna krävs konkreta åtgärder i bred samverkan mellan olika aktörer i samhället. Södra vill vara drivande för en rikare biologisk mångfald och står därför som en av initiativtagarna till en global standard för biokrediter i produktionslandskap som nu lanseras.

NYHET

Ämnen: Om Södra

SÖDRA

Njord Carbon

Njord Carbon's purpose is to help enable the transition towards a sustainable world, by making high-quality carbon removals available at scale and at an affordable price point. Through its constituent partner organisations, Njord Carbon will offer certified, waste-based, permanent carbon dioxide removal credits.



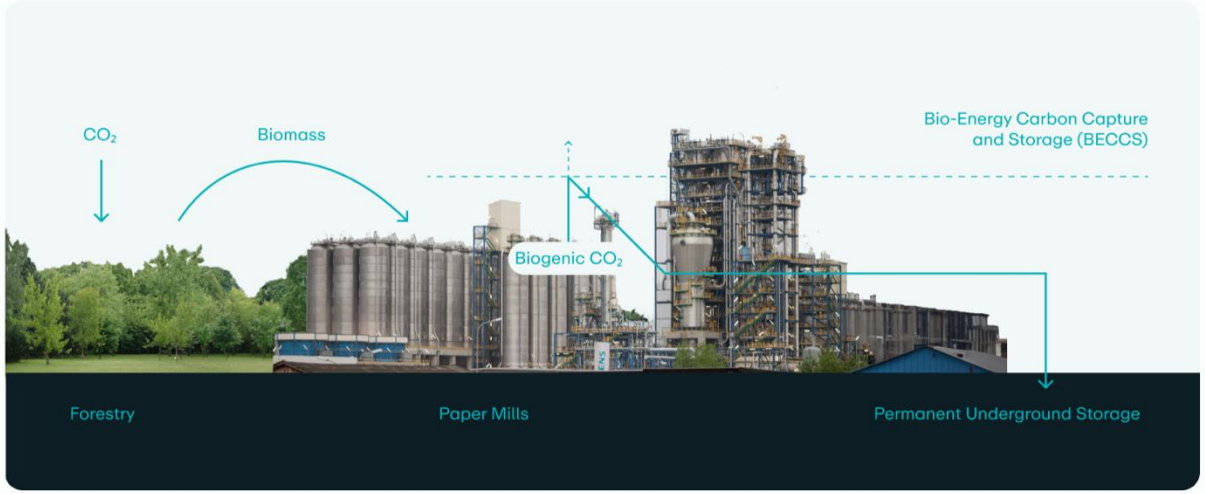
verdane

Verdane is a growth equity investment firm with over €5.7 billion in total commitments, which specialises in scaling tech-enabled and sustainable businesses. Verdane seeks to scale Njord Carbon by welcoming new partners and early adopters to the initiative.

SÖDRA

Founded in 1938, Södra is Sweden's largest forest-owner association, with 51,000 forest owners as its members. In 2021, Södra's positive climate effect was equal to offsetting 25% of Sweden's reported emissions. Carbon capture strengthens Sodra's long-term, impact-focused work by creating new value from a by-product of their mills.

The technology behind Njord Carbon



SÖDRA

Götaland – en skogsbeklädd region i Sverige

- 63% av landarealen är skogsmark
- 80% av skogsmarken ägs av privata skogsägare
- 50% av all privatägd skogsmark i Götaland ägs av medlemmar I Södra
- Småskaligt familjeskogsbruk med en medel slutavverkning på i snitt 1,5 ha, 58 % av all slutavverkning är mindre än 2 ha
- Det harmoniserar med kommande EU certifikat på naturnära skogsbruk – Södra skogsbruk har inga problem att uppfylla EU RED III
- Södra har infört tjänsten hyggesfritt skogsbruk under 2024 – en kvalitéts kontrollerad tjänst för medlemmarna. Vi har även tillsammans med SLU tillsatt en doktorand tjänst som ska undersöka hur biologisk mångfald påverkas med kontinuitetsbruk.



Södras medlemmar äger ca 2.7 miljoner hektar

SÖDRA

Tjänsten hyggesfri avverkning

Hyggesfri avverkning är en metod som inte prövats i större omfattning i svenskt skogsbruk. Erfarenheten och kunskapen om metoden vi har idag är begränsad, mer forskning krävs och pågår. För skogsägare som är nyfikna är vår rekommendation att prova i liten skala och börja i bestånd där förutsättningarna finns; lämpligt trädslag, skiktning i ålder och dimension.

Vad krävs av skogsägaren

Att man har funderat igenom vad man har för målsättning med beståndet och eller fastigheten. Att man har en tydlig bild av hur man vill att skogen ska se ut på lång sikt.

Långsiktighet

Uthållighet i ägande och målsättning är en förutsättning för att lyckas. Har beståndet idag inte de strukturer som krävs, räkna med en lång omställningsfas, minst en halv omloppstid.

Aktivitet

För att lyckas med metoderna krävs ett aktivt brukande:

- Uppföljning av återväxt för att säkerställa att tillräcklig självföryngring kommer.
- Plantering/hjälpplantering om så inte sker.
- Röjning i täta uppslag av självföryngring, för att justera trädslagsfördelning och ta bort skadade stammar efter avverkning.
- Hantering av insektsskador och vindfällen.
- Återkommande åtgärder för att behålla skiktning och struktur.
- Uthållighet vid omställning, processen tar lång tid.

Målbild

Målet med åtgärden och vad skogsägaren ser framför sig efter åtgärd och på sikt är en diskussion som måste tas i ett tidigt skede. Hur den aktuella åtgärden eller val av åtgärd påverkar beståndets utveckling och hur det på sikt påverkar möjligheten att nå målet för beståndet behöver förankras med skogsägaren.

Vilken metod tänker man sig och vad förväntas den ge för resultat avseende:

- Produktion; avverkad volym, fortsatt tillväxt, föryngring och framtida trädslag.
- Naturhänsyn; vilken nivå vill man ha, vilka biotoper och artgrupper förväntar man sig att gynna. Om området ska användas i certifieringen kopplat till anpassat brukande.
- Social hänsyn; vad vill man uppnå för värden.

Traktdirektiv ska förankras med skogsägaren:

- Vilken metod/metoder som kommer att användas.
- Uttagsvolym eller volymandel.
- Kravet på generell hänsyn, död ved och utvecklings-/naturvärdesträd.
- Behov av efterföljande åtgärder, markberedning, plantering, röjning skadat underbestånd.



Metoder

Södras rådgivning utgår från de tre metoder som Skogsstyrelsen har definierat som hyggesfria metoder:

- Selektiv avverkning; plockhuggning, blädning
- Luckhuggning
- Överhållen skärm

Vilken metod som används styrs av beståndets förutsättningar och skogsägarens mål.

Lämpliga bestånd

Lämpliga bestånd för hyggesfria metoder har en tydlig skiktning i höjd och ålder, stamvis eller i grupper. Helst ska det också finnas en riklig inväxning av plantor, yngre träd och träd i alla dimensioner. Andra värden i form av skuggföredragande arter eller sociala värden talar också för användning av metoderna.

Risker

Bestånd med stora risker

I enskiktade bestånd där det finns små förutsättningar att lyckas med en omställning till hyggesfritt skogsbruk och omställningen är förenad med stora risker, kostnader och tar lång tid kommer Södra att avråda från användning av metoden. Vi kan utföra åtgärden men ansvaret för beståndets utveckling efter åtgärden ligger på skogsägaren. Exempel på bestånd där vi avråder från metoden är likåldriga granbestånd som redan är gallrade en eller flera gånger.

Skador

Avverkningsskador på kvarvarande stammar och framför allt på yngre/klenare stammar i beståndet går inte att undvika och skadat underbestånd regleras lämpligen vid en efterföljande röjning.

Risk för ökande andel rotröta med återkommande ingrepp i grov skog och utan möjlighet att byta trädslag.

Risken för markskador ökar med längre körning och mindre möjlighet att använda ris för markskoning.

Avverkning

- Vid behov görs avverkningsanmälan.
- Uttaget anpassas så att den kvarvarande volymen är tillräcklig för att utnyttja markens produktionsförmåga samtidigt som förutsättningar för föryngring skapas i beståndet.
- Vid målsättning anpassat brukande regleras avverkningsvolymen enligt FSC®-certifieringens krav.
- Markskoningsgarantin gäller och bärighetsklassning sker enligt norm 1-3.
- Mindre än 5 procent skador på kvarvarande stammar grövre än 8 cm brösthöjdsdiameter.
- Stubbehandling utförs vid dagsmedeltemperatur över 5 grader i bestånd med mer än 20 procent gran efter åtgärd. 85 procent av stubbarna av stammar grövre än 8 cm brösthöjdsdiameter ska vara täckta till minst 85 procent.
- Planering utöver normal avverkningsplanering debiteras skogsägaren.

Föryngring

Under rätt förutsättningar ger metoderna en naturlig föryngring med ingen eller låg investering men det kan finnas behov av markberedning och stödplantering för att säkerställa återväxt på vissa marktyper.

Selektiva metoder kommer att gynna skuggföredragande trädslag som gran och bok. För att få en föryngring av tall, björk och ek krävs större luckor eller skärm.

Viltbehandling är ofta nödvändigt för att lyckas med föryngring av andra trädslag än gran och bok.

Förädlingsvinst uteblir om man väljer att förlita sig på naturlig föryngring.

Ska området användas som en del i anpassat brukande enligt FSC®-standarden får endast naturlig föryngring användas.

Skogsvård

Räkna med ett visst behov av röjning i underbestånd för att styra mot lämpligt trädslag och för att öka värdetillväxt, ta bort skadade stammar och gynna diametertillväxt.

Hänsyn

Krav på generell hänsyn är den samma som vid traktyggesbruk, se "Hänsyn vid föryngringsavverkning". En särskild utmaning med metoden är hänsyn till naturvärdes- och utvecklingsträd som behöver identifieras vid de återkommande åtgärderna.

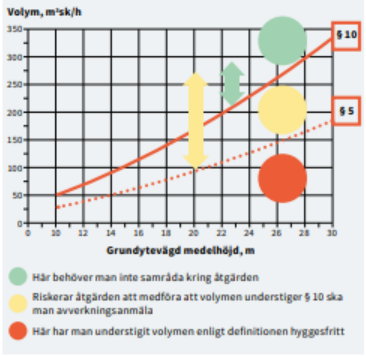
Många av de skogar som lämpar sig för hyggesfritt skogsbruk hyser också en varierande grad naturvärden. Det är därför viktigt med en korrekt naturvärdesbedömning/målklassning och att korrekt hänsyn tas till eventuella artfynd.

Viltbete drabbar betesbegärliga trädslag hårt då de befinner sig i betesbegärlig höjd under längre tid. Viltfoderproduktionen minskar i samband med avverkningsmetoden då föryngring av viktiga foderarter som tall och björk, asp, ek och sälg missgynnas men det finns goda förutsättningar att behålla bärrisen som också är en viktig foderresurs.

Lagstiftning

Avverkningsanmälan ska göras då den kvarstående volymen i beståndet efter åtgärd bedöms komma understiga volymerna enligt § 10, se figur.

Figur. Virkesvolym och krav på avverkningsanmälan



Viktigt att hålla koll på volymen i området:

- § 10 Lägsta virkesförråd efter avverkning i barrskog som syftar till att främja skogens utveckling.
- § 5 Virkesförråd som anger den nivå där skyldighet att anlägga ny skog inträder.

Volymsbedömningen kan vara svår och anmälan bör göras om minsta osäkerhet finns. Anmälan ombesörjs av Södra om inte annat avtalats.

Samråd och tillståndsärenden kopplat till forn- och kulturlämningar samt fridlysta arter och skyddad natur hanteras som vid slutavverkning.

Ekonomi

- Avverkningskostnaden är erfarenhetsmässigt cirka 30 procent högre än vid normal slutavverkning.
- Avverkningskostnad debiteras enligt timtaxa.
- Grot tas endast ut i undantagsfall, då det vanligen är för liten volym per hektar som skördas och riset behövs för markskoning.

Planeringskostnader

Normal traktplanering, planering av basväg, avlägg, hänsyn, avgränsning och entreprenörens detaljplanering av hänsyn och stickvägar ingår i uppdraget.

Södras ökade kostnader för planering/stämpling debiteras skogsägaren, behov av ökade planeringskostnader bedöms av skogsinspektorn utifrån vald metod och beståndets förutsättningar.

Södra Skogsägarnas Ekonomiska Förening, 2024-05-18.

sodra.com

SÖDRA

Tjansten_hyggesfri_avverkning.pdf (isave.no)

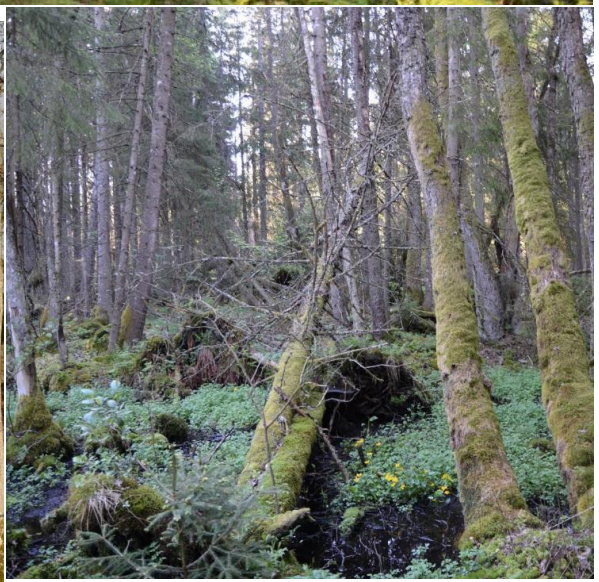
SÖDRA

FSC och biologisk mångfald

- Utan FSC & PEFC certifieringen hade inte utvecklingen varit där den är idag
- Idag är den frivilliga avsättningen något större än den officiella avsättningen(Natureservat mm)
- Det småskaliga ägandet i Södra Sverige skapar biodiversitet
- En hel del av värdena I naturvården kräver skötsel
- En levande landsbygd möjliggör ett aktivt brukande och skötsel







SÖDRA

Skogsbruket innebär viktiga avvägningar mellan olika mål

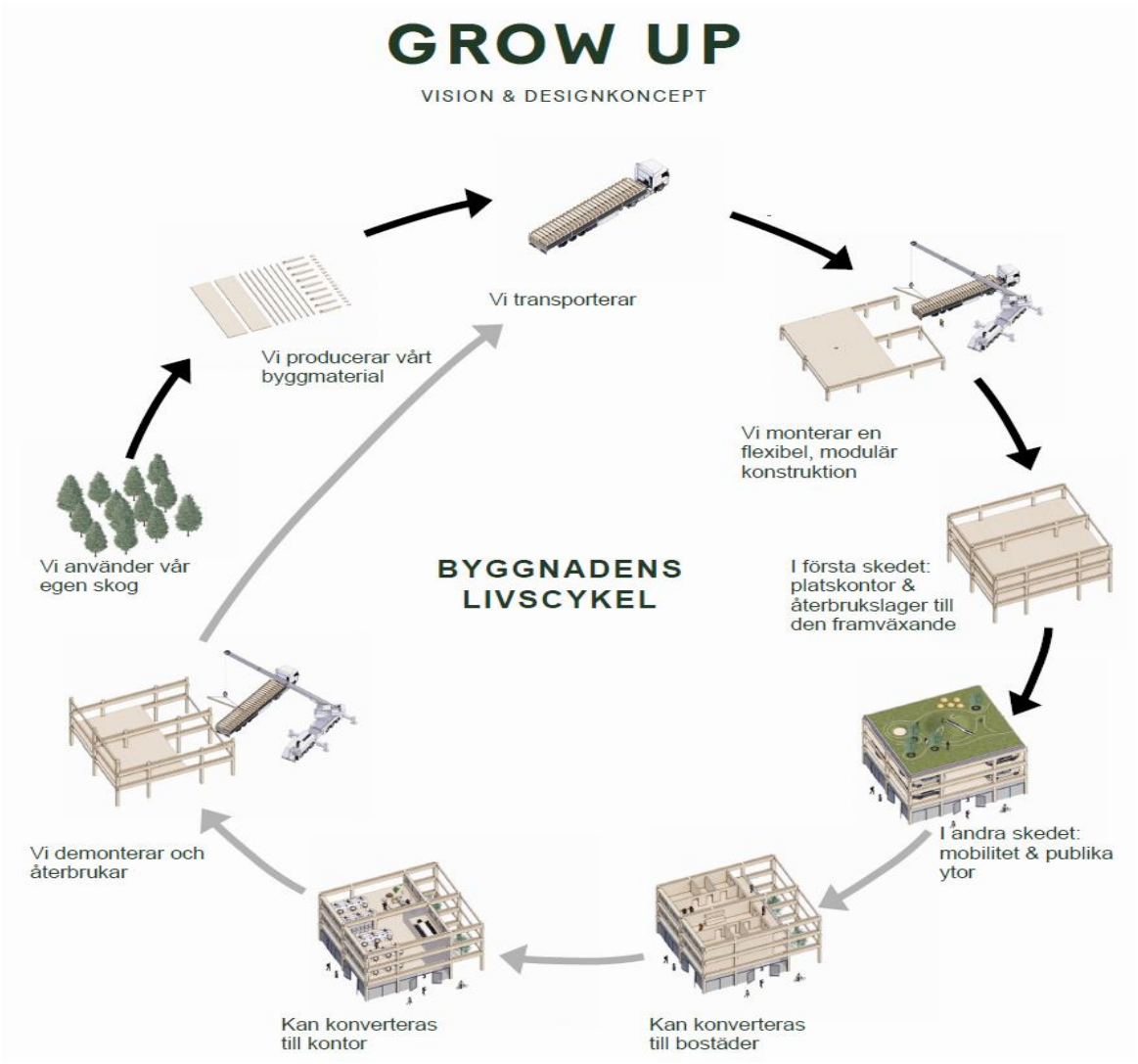
- Produktion och miljö jämställda mål enligt skogsvårdslagen (sedan 1993)
- Lokal ekonomi och klimatnytta genom produkter och klodioxidupptag
- Skydda och utveckla naturvärden och sociala värden
- Värdena förändras över tid och rum



SÖDRA

GROW UP

VISION & DESIGNKONCEPT



SÖDRA


Var fjärde timme
växer det upp ett 8 våningshus
i våra medlemmars skogar.
SÖDRA